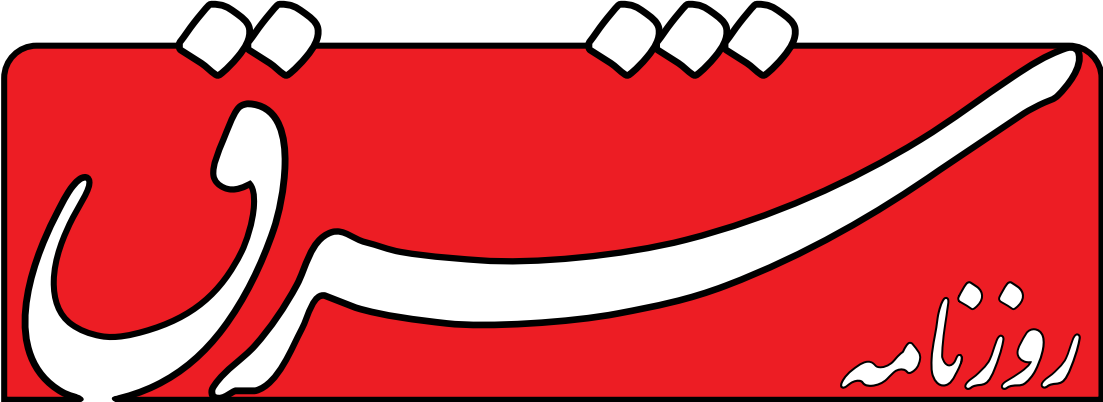

جای خالی موزه تهران

از طرح‌های ماندگار مدیریت شهری اسبق در پایتخت ارانه آثار موزه‌ای ارزشمند در تابلوهای شهری با عنوان «موزه‌ای به وسعت یک شهر» بود که فراوان درباره آن گفتند و نوشتند ولی چندسالی است که جای آن در تبلیغات شهری خالی است. امیدوارم روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی زمینه‌ای برای توجه بیشتر به این امور باشد...

صفحه آخر

دوشنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۱ • ۱۴ شوال ۱۴۴۳ • ۱۶ می ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۲۷۹ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

صفحه ۱۱

مقاله‌ای از ماریوبارگاس یوسا درباره «توهم آمریکایی» اثر کارلوس گرانس **توهم غرور**

کارلوس گرانس، در طول تمام این سال‌های همه‌گیری ویروس کرونا و درحالی‌که ولادیمیر پوتین در تدارک حمله به اوکراین و کشتار اوکراینی‌ها بود، داشت کتاب «توهم آمریکایی» را می‌نوشت که روایت تاریخ فرهنگی و سیاسی آمریکای لاتین به شمار می‌رود؛ اثری مفصل در تقریبا ششصد صفحه که با کشته‌شدن خوزه مارتی در ۱۸۹۵...

در «شرق» امروز می‌خوانید: یک معلم و ۲ دانش آموز در هوتک غرق شدند، هدف باستان‌شناسی گنج‌یابی نیست و یادداشت‌هایی از امیر صدری، اردوان امیراصلانی، سیدحسن مرتضوی‌کیاسری

ساختار نیروهای انتظامی کل کشور مانند ارتش و سپاه به فرماندهی کل تغییر کرد

ناجا، «فراجا» شد

ایجاد سازمان اطلاعات انتظامی کل کشور و ارتقای معاونت فرهنگی و اجتماعی از تغییرات ساختار جدید است

گزارش تیتربک را در صفحه ۱۰ بخوانید

ارزیابی هنری کیسینجر از روسیه و جنگ اوکراین

وارد عصر جدیدی شده‌ایم

گزارش تیتربک را در صفحه ۱۰ بخوانید

یادداشت‌روزنامه‌نگاران

مسئولیت روزنامه‌نگار در روزگار سخت

نیلوفرمنصوریان

افزایش قیمت‌ها و شوک اقتصادی روزهای اخیر، مثل همه دفعات از این دست، ما روزنامه‌نگارها را با این پرسش مواجه کرده که ما چه می‌کنیم. مردم به حق انتظار دارند که رسانه‌ها مشکلات‌شان را منعکس کنند و زبان گویای‌شان باشند. فقط هم قصه مردم و «دیگران» نیست؛ روزنامه‌نگاران هم بخشی از همین مردم و اغلب هم جزء طبقه متوسط و پایین جامعه‌اند. درآمد روزنامه‌نگاری، جز در موارد معدود، تنها می‌تواند کفاف یک زندگی بخور و نمیر را بدهد و قاعداً کسی که شرایط مالی مناسب خانوادگی دارد یا به دنبال کسب درآمد و زندگی مرفه است، گزارش به روزنامه و خبرنگاری و دیگر رسانه‌ها نمی‌افتد. به همین خاطر هم هست که روزنامه‌نگار ایرانی مشکلات اقتصادی جامعه را با کوشش و پوست‌شدن درک می‌کند و تافته جداافتاده‌ای نیست.

همان‌طور که محدودیت‌ها و مشکلات فرهنگی و اجتماعی هم بیش و پیش از همه می‌تواند گریبان‌گیر روزنامه‌نگاران باشد. آن وقت در این وضعیت، در شرایطی که ما خودمان مشکل را با تک‌تک سلول‌های‌مان درک می‌کنیم و خانواده و اطرافیان‌مان تا بن جان با فشارهای اقتصادی مواجه‌اند، با این توقع عمومی و درست هم مواجهیم که خب! حالا شما به‌عنوان روزنامه‌نگار چه می‌کنید؟ چطور می‌توانید از دردهای جامعه بگویند و چطور می‌توانید تأثیری در رفع و کاهش مشکلات داشته باشید؟

مسئله بغرنجی است و اعترافش سخت است که به واقع ما جز تحمل بیشتر این رنج و جز بغضی بزرگ کاری از دست‌مان برنمی‌آید. اعتراف به اینکه برخی محدودیت‌ها و بدسلیقگی‌ها زمینه انعکاس درد و حرف مردم را به ما نمی‌دهد و رسانه جز اسم و پوسته‌ای نیست. رسانه‌ای که قرار بوده رکن پنجم دموکراسی باشد، حلقه واسط توده‌های مردم و قدرتمندان باشد و رسانه‌ای که قرار بوده واقعیت‌ها را فریاد بزند و بر فساد و مشکلات نوری بیندازد، اینجا که ما هستیم همه این کارکردها را از دست داده است. ما خیلی که هنر کنیم، طرف درست ماجرا بایستیم و مثل بعضی از همکاران و رسانه‌ها توجیه‌کننده و مشوق اشتباهات باشیم. خیلی که بخواهیم صداقت و وجدان به خرج دهیم، فقط کارمان این می‌شود که نمک به زخم مردم نپاشیم.

ادامه در صفحه ۲

دلانان قیمت اوراق وام مسکن را در یک ماه

گذشته به **دوبرابر** رساندند

موج سفته‌بازی در بازار مسکن

نمایندگان در بررسی طرح شفافیت قوای سه‌گانه

به دستگاه عدلیه رسیدند

تصمیم مجلس برای شفافیت ترازوی عدالت

شهرداری تهران با در نظر گرفتن مشوق‌هایی

به حیطه فرزندآوری وارد می‌شود

قرارگاه شهری زاد و ولد

شرق: قرارگاه جمعیت، جدیدترین قرارگاهی است که شهردار تهران از آن سخن گفته و اعلام کرده این قرارگاه به دلیل آنکه شرایط کشور در زمینه جمعیت بحرانی است، به‌زودی فعال می‌شود. علیرضا زاگانی در قرارگاه جمعیت مشوق‌هایی با محور خانواده در نظر گرفته. او به خبرنگاری فارس گفته است: تسهیلات در حوزه حمل‌ونقل عمومی، ارائه زمین، اختصاص مسکن و مجوز ساخت‌وساز، از جمله برنامه‌های شهرداری جهت تشویق فرزندآوری است. اینکه مشوق‌های فوق‌چقدر می‌تواند انگیزه‌ای برای فرزندآوری تهرانی‌ها باشد، تا زمان اجرای کامل سیاست‌های جمعیتی مشخص می‌شود. مریم اردبیلی، مشاور شهردار تهران و مدیرکل امور بانوان شهرداری تهران نیز درباره نحوه حضور شهرداری به موضوع جمعیت می‌گوید: بحث جمعیت در شهرداری تهران، قرارگاه ویژه خودش را خواهد داشت و دبیرخانه آن هم در اداره کل سلامت خواهد بود. اعتبار حوزه جمعیت در این اداره متمرکز است و محوریت کار هم با آنهاست. خیلی از برنامه‌ها و ایده‌هایی که گروه‌های محله‌ای و میانی برای محلات آورده‌اند، ناظر بر طرح‌های کمک به خانواده برای فرزندآوری و فرزندپروری است. اردبیلی تأکید دارد که شهرداری در حوزه جمعیت به دنبال زیست‌پذیرکردن شهر و مهیاکردن شهر برای تسهیل زندگی خانواده‌هاست.

این گزارش را در صفحه ۸ بخوانید

«شرق» در گفت‌وگو با محمدره‌هاد کلینی به بررسی پالس‌های

مثبت و منفی احیای برجام پرداخت

برجام در آستانه ایست قلبی

آیا به‌واقع موتور مذاکرات روشن شده است؟

عبدالرحمن فتح‌الهی: اگر چه هفته گذشته با حضور انریکه مورا و شیخ تمیم بن حمد آل ثانی در فضای سیاسی و رسانه‌ها امیدها برای خروجی سازنده این تحرکات دیپلماتیک در جهت رفع بن‌بست ۶۵روزه مذاکرات وین تا حدی تقویت پیدا کرد، اما شرایط دیپلماتیک ۴۸ ساعت گذشته افق تاریک و روشنی برای ازسرگیری مذاکرات وین به دست می‌دهد.

از یک طرف تنها به فاصله ساعت‌ای از بازگشت امیر قطر و نماینده اتحادیه اروپا، جوزف بورل در جمع خبرنگاران حاضر در نشست جی ۷ عنوان کرد: «پاسخ جمهوری اسلامی ایران به پیغام معاونش (بورل) بسیار مثبت بود؛ بنابراین مذاکرات که به تأخیر افتاده بود، از سر گرفته می‌شوند و چشم‌انداز برای حصول توافق نهایی وجود دارد». همین موضع‌گیری مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا حکایت از موفقیت‌آمیزبودن تحرکات دیپلماتیک منطقه‌ای و فرمانطه‌های داشت که امیدها را برای ازسرگیری مذاکرات تقویت کرد؛ به‌ویژه آنکه حسین امیرعبدالهیان نیز جمعه گذشته در توییتی نوشت: «توافق خوب و قابل اتکا در دسترس است، اگر آمریکا تصمیم سیاسی خود را گرفته و به تعهداتش پایبند باشد». درعین‌حال همان روز (جمعه) علی ششمخانی هم در بخشی از توییتی مشابه بیان کرد: «اگر اراده‌ای برای بازگشت باشد، ما آماده‌یم و توافق در دسترس است». این اظهارنظرهای مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، وزیر امور خارجه ایران و دبیر شورای عالی امنیت ملی دولت رئیسی احتمال ازسرگیری مذاکرات وین و حصول توافق را از «احتمال» به «یقین» رساند؛ اما در آن سوی داستان ساز ناکوک جو بایند با تمدید تحریم نفت ایران و همچنین ساز مخالف روس‌ها، ذیل توییت معنادار میخائیل اولیانوف مینی بر اینکه «روسیه درحال حاضر نمی‌تواند از ظرفیت خود برای کمک به حصول توافق در وین استفاده کند»، امیدها را کاهش داد تا شاهد آن باشیم که حتی در صورت ازسرگیری مذاکرات وین، مسکو نقش ضدبرجامی خود را برای شکست آن در دستور کار دارد؛ بنابراین اکنون در یک فضای کنگ و مهیم، نه می‌توان با قاطعیت از آغاز مذاکرات سخن گفت و نه آن را به طور کامل رد کرد.

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

یادداشت

ارزش‌های اعلامی و اعمالی

آرمان عدالت‌خواه: بیش از چهار دهه از پیروزی انقلاب اسلامی

ایران به‌عنوان یک «انقلاب ارزش‌مدار» می‌گذرد. «انقلابی‌گری»، «ساده‌زیستی مسئولان»، «عدالت‌جویی»، «استکبارستیزی و مبارزه با استبداد»، «نفی سلطه‌پذیری و سلطه‌گری»، «نفی اشراقی‌گری»، «نفی نفوذ و دخالت قدرت‌های مسلط دنیا در مسائل داخلی کشور»، «نفی سکولاریسم اخلاقی و اباحه‌گری»، «دفاع از مظلومان جهان»، «فتح قله‌های دانش» و... از جمله ارزش‌هایی هستند که مکرراً چه در قانون اساسی، چه در بیانات و فرمایشات مسئولان کشور و چه در رسانه‌ها و تریبون‌های رسمی مورد تأکید قرار گرفته‌اند. ارزش‌های والایی که اگرچه در روزهای ابتدایی پیروزی انقلاب، دوران جنگ تحمیلی و پس از آن در اوایل دوران سازندگی، به خوبی کار می‌کرد و عاملی انسجام‌بخش و پیونددهنده میان حکومت با توده‌های مردم بود، اما به‌تدریج و به‌ویژه از میانه دهه ۱۳۷۰ به بعد، روند کسست میان ارزش‌های رایج جامعه با ارزش‌های مورد پسند سیستم متأثر از عوامل زیر آغاز شد و با آشکارشدن پیامدهای آن، ازجمله گسترش ریاکاری،

خودسانسوری، پنهان‌کاری و نیز تفاوت فاحش میان ارزش‌های زیست‌رسمی و غیررسمی آحاد جامعه (از توده‌های مردم تا مسئولان)، بیش از پیش میان مردم و دولتمردان فاصله نداشت: - افول اخلاق عمومی متأثر از استمرار مصائب اقتصادی تحمیل‌شده به جامعه

- بی‌توجهی به ابعاد، تاکتیک‌ها و پیامدهای فرایند جهانی‌سازی و نئولیبرالیسم فرهنگی و جنگ اجتماعی

- عدم بازتولید و روزآمدسازی نظام ارزش‌های اعلامی و اعمالی متناسب با اقتضانات دوران

- ناکارآمدی و نئولیبرالیزه‌شدن دستگاه‌های فرهنگی

- نداشتن سازمان آقندی و پدافندی فرهنگی متناسب با شعارها و انتظارات.

واقعیت تلخی که امروز باید پذیرفته شود، این است که سال‌هاست برج و باروی عرصه فرهنگی کشور از همان زمان که برای «ویدئو و فیلم‌های وی‌اچ‌اس» بگرویند راه افتاده بود، در حال فتح‌شدن بوده و امروز دیگر «ماهورا» و «فضای مجازی»

سرمقاله

دوره‌ات گذشته مربی!

مسئله‌های ازرده‌خارج و راه‌حل‌های ازرده‌خارج!

امیرناظمی

برداشت‌اول

نمایندگان مجلس طرح «استفاده بهینه از اشیای باستانی و گنج‌ها» را این روزها روی میز تصمیم‌گیری دارند. طرحی که ادعا دارد از طریق ایجاد بازاری برای خرید و فروش اشیای باستانی و گنج‌ها به دنبال تبدیل‌شدن ایران به هاب منطقه‌ای خرید و فروش آثار باستانی و ورود ارز به کشور است. درحقیقت محدودیت‌های مربوط به خرید و فروش اشیای تاریخی برداشته می‌شود. این طرح اما در جامعه باستان‌شناسی و میراث فرهنگی واکنش‌های شدیدی را برانگیخت. ترس خبرگان آن بود که این قانون زمینه‌ساز خروج آثار باستانی از ایران شود. ترسی که با توجه به توانمندی ساختار بوروکراسی ایران کاملاً بجاست.

برداشت دوم

چهار موزه اصلی ایتالیا برنامه خود را برای انتشار و فروش آثار خود به‌صورت توکن NFT اعلام کردند. موزه هرمیتاژ (Hermitage) سن‌پترزبورگ نیز با همکاری باینس (Binance) اقدام به عرضه توکن آثاری از داوینچی و مونه کرد. موزه‌های بزرگ دنیا در دو سال اخیر و با گسترش بازار «توکن‌های غیرقابل معاوضه» یا NFT اقدام به استفاده از این فناوری در عرضه آثار خود کرده‌اند.

مهارت نوشتن

توسعه فناوری‌های نوین منجر به بازتعریف تمامی مفاهیم قدیمی شده است و به این ترتیب همراه با زایش هر فناوری، ابزارهای بشر و فهم او از پدیده‌ها نیز تغییر می‌کند. نه‌تنها ابزارهای جدید مدل‌های کسب‌وکار یا نحوه بهره‌برداری از یک اثر را تغییر می‌دهد، بالاتر از آن مفاهیم جدیدی است که با هر فناوری زاینده یا بازتعریف می‌شود. حقوق مالکیت فکری (IPR) یکی از همان مفاهیم کلیدی است که در دنیای اینترنت در حال پوست‌انداختن و تحول و در نهایت بازتعریف است. ابزارهایی مانند «توکن‌های غیرقابل‌معاوضه» (NFT) در سال‌های آینده مهم‌ترین ابزار حفاظت از حقوق مالکیت فکری خواهد بود. در حقیقت موزه‌های بزرگ دنیا به دلایل مختلفی مانند موارد زیرساخت در حال یافتن راه‌هایی برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های فناوری‌های جدید مانند NFT هستند:

۱- امکان حفاظت از مالکیت‌های فکری آثار خود

۲- امکان عرضه آثار ملی در بازار جهانی، بدون واگذاری مالکیت آن اثر به دیگری

۳- زمینه‌سازی برای بهره‌گیری از آثار ملی در محصولات فناوری اطلاعات مانند بازی‌های رایانه‌ای

۴- ایجاد کانال درآمدی جدید برای موزه‌ها

۵- توسعه سازوکاری جدید برای اصالت‌سنجی آثار.

به‌این‌ترتیب موزه‌ها نیز مانند سایر نهادها نیاز به نو شدن دارند. درست در زمانی که موزه‌های پیش‌رو جهانی در حال یافتن زمینه‌های جدید هستند، قانون‌گذاران و سیاست‌گذاران ایرانی در حال بررسی طرحی هستند که صرف‌نظر از درست یا نادرست بودنش، اساساً تاریخ انقضای این تصمیم‌گیری‌ها مدت‌هاست که سررسیده است. همین که مجلس قانون‌گذاری سرگرم مسئله‌ای است که به زمانه حال ارتباطی ندارد، به اندازه کافی تاسف‌برانگیز است. آنان به اندازه‌ای از فهم دنیای جدید دور هستند که هنوز خیال می‌کنند با آزادسازی خرید و فروش آثار باستانی می‌توانند هاب منطقه‌ای شوند! آنان هنوز متوجه نشده‌اند که روندهای جهانی در این حوزه بیش از هر چیزی بر پایه فناوری است.

چارچوب‌بندی

سیاست‌گذار ایرانی نه‌تنها ارتباطش را با جامعه از دست داده بلکه ارتباطش را با فناوری و نوآوری نیز از دست داده است؛ آن‌هم در عصر فناوری. در روزگاری که تصمیم‌گیری درباره اغلب موضوعات دارای جنبه‌های فناورانه است، سیاست‌گذار ایرانی هنوز فناوری را وارد تحلیل‌هایش نکرده است. درحقیقت مروری بر همین طرح استفاده بهینه از اشیای باستانی و گنج‌ها کافی است تا نشان دهد بیش از ترس از خروج آثار باستانی و کهنه، باید از تفکرات باستانی و کهنه ترسید؛ تفکراتی که همواره سرگرم «مسئله‌هایی قدیمی» با «راه‌حل‌های قدیمی» هستند. این نگاه‌های از رده خارج‌شده بیش از طرح‌هایی که می‌بینیم، خطرناک هستند. نگاه از رده خارج است که هر روز به اسم یک طرح، در حال نادیده‌گرفتن آینده و توسعه‌ایران است. پیشنهاد می‌شود که وزارت میراث به‌سرعت پیش‌نویس لایحه انتشار NFT آثار باستانی ایرانی را منتشر کند. شاید زمان آن رسیده است که به‌جای پرداختن به مسئله‌های قدیمی، هر طرح از رده خارج‌شده‌ای را بهانه‌ای کنیم برای کمی نگاه رو به جلو و کمی نگاه بلندمدت‌تر!

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۱۱۹ ۳۶ ۸۶۰